

Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Κ Ε Σ Π Ρ Ο Ε Ι Δ Ο Π Ο Ι Η Σ Ε Ι Σ
Ο Δ Η Γ Ι Ε Σ Ο Λ Ο Κ Λ Η Ρ Ω Μ Ε Ν Η Σ Φ Υ Τ Ο Π Ρ Ο Σ Τ Α Σ Ι Α Σ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ * ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡ/ΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ,
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΟΛΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Τορούτζια-Νικολαΐδη, 38334 Βόλος
Τηλέφ.: 2421066525-Fax : 2421069545

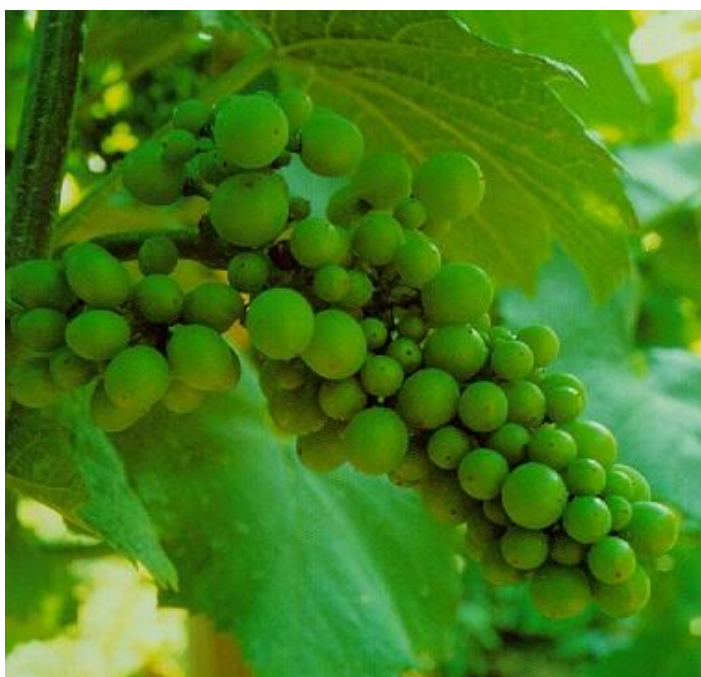
Η αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων :
- βλάπτει την υγεία των καταναλωτών
- επιβαρύνει το περιβάλλον
- αυξάνει το κόστος παραγωγής

Πληροφορίες: Δρ Θ. Μόσχος
Ε. Κουτλούκα

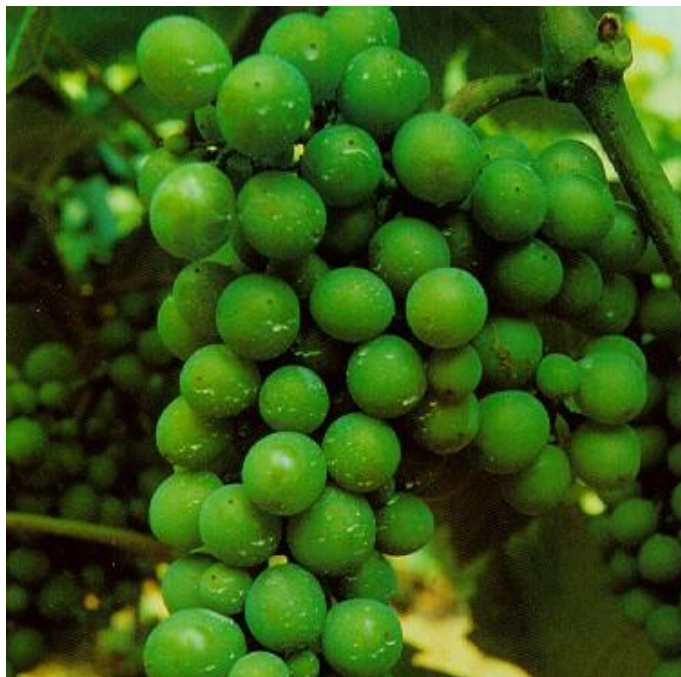
ΑΜΠΕΛΙ: 9 / 28.06.2024

Ε Χ Θ Ρ Ο Ι Κ Α Ι Α Σ Θ Ε Ν Ε Ι Ε Σ Τ Ο Υ Α Μ Π Ε Λ Ι Ο Υ

ΒΛΑΣΤΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ

α) Αρχή κλεισίματος τσαμπιού

β) Τσαμπί κλειστό

ΕΥΔΕΜΙΔΑ

Οι συλλήψεις των ακμαίων του εντόμου στο δίκτυο των φερομονικών παγίδων στους αμπελώνες της περιφέρειας του Τυρνάβου Λαρίσης το τελευταίο δεκαήμερο κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα και στις περισσότερες περιοχές παρουσιάζουν πτωτική τάση.

Στις υπόλοιπες αμπελουργικές περιοχές οι παραγωγοί οφείλουν να συνεχίσουν την προστασία των σταφυλιών από την ευδεμίδα, εφόσον οι συλλήψεις ακμαίων στις φερομονικές παγίδες που έχουν εγκαταστήσει στους αμπελώνες τους δείχνουν αυξημένη δραστηριότητα του εντόμου. Αύξηση των συλλήψεων ή διατήρηση αυτών σε υψηλά επίπεδα σημαίνει έντονη δραστηριότητα του εντόμου και συνεπώς επιτακτική ανάγκη για συνέχιση της καταπολέμησής του με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο εντομοκτόνο.

Επισημαίνεται, ότι η καταπολέμηση των προνυμφών του εντόμου θα πρέπει να είναι προληπτική, δηλαδή να αποσκοπεί στη θανάτωση των αυγών, καθώς και των νεαρών προνυμφών πριν την είσοδό τους στις ράγες.

Από τα προνυμφοκτόνα, προτιμάται η χρήση των σκευασμάτων του εντομοπαθογόνου βακίλου *Bacillus thuringiensis*, διότι θεωρούνται πλήρως ατοξικά για την ωφέλιμη πανίδα και το περιβάλλον γενικότερα. Ακολουθούν σκευάσματα με εκλεκτική δράση, όπως είναι οι ρυθμιστές ανάπτυξης και τα φυσικής προέλευσης εντομοκτόνα, ως λιγότερο τοξικά για την ωφέλιμη πανίδα.

Το ψεκαστικό υγρό πρέπει να κατευθύνεται στα σταφύλια και να τα καλύπτει πλήρως και μέχρις απορροής.

Το σωστό ξεφύλλισμα βοηθά στην πλήρη και αποτελεσματική διαβροχή των σταφυλιών με το ψεκαστικό υγρό.

Προσβολή και προνύμφη ευδεμίδας σε ρόγες σταφυλιού

ΨΕΥΔΟΚΟΚΚΟΙ

Σε αμπελώνες που διαπιστώνεται προσβολή των σταφυλιών από ψευδόκοκκους, συστήνεται άμεσα επέμβαση με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο εντομοκτόνο και σε συνδυασμό με την καταπολέμηση της ευδεμίδας.

Καλό είναι να γίνεται σήμανση (μαρκάρισμα) των προσβεβλημένων πρέμων για την αποφυγή μεταφοράς των εντόμων στα γειτονικά πρέμνα με τα ρούχα και τα καλλιεργητικά εργαλεία.

Η κάλυψη των σταφυλιών και της γύρω βλάστησης πρέπει να είναι πλήρης. Ιδιαίτερη προσοχή στην εφαρμογή του εντομοκτόνου πρέπει να δίνεται στα σκιερά μέρη του πρέμνου. Επίσης, καλό είναι να ψεκάζονται ο κορμός, οι κεφαλές και οι βραχίονες.

Θηλυκά άτομα και προνυμφικά στάδια ψευδόκοκκου σε πρέμνο, ρόγες και φύλλο

ΤΕΤΡΑΝΥΧΟΙ

Προσβάλλουν τα φύλλα προκαλώντας χλωρωτικές κηλίδες, που σε έντονες προσβολές (καλοκαιρινοί μήνες) αποκτούν υπόφαιο χρώμα.

Συνιστάται η συστηματική παρακολούθηση για την διαπίστωση της παρουσίας των τετρανύχων, αλλά και των ωφελίμων ακάρεων (οικ. Phytoseiidae) και εντόμων.

Η παρακολούθηση πρέπει να γίνεται πάντα με την βοήθεια μεγεθυντικού φακού.

Επέμβαση με κατάλληλα και εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, συνιστάται μόνο σε έντονες προσβολές (> 70% φύλλων προσβεβλημένα) και εφόσον η αναλογία αρπακτικά / φυτοφάγα είναι μικρή (< 1 / 5).

Επίσης, συνιστάται η καταστροφή των ζιζανίων μέσα και γύρω από τους αμπελώνες.

Ω Ι Δ Ι Ο

Τα σταφύλια σε αυτό το στάδιο ανάπτυξης εξακολουθούν να είναι επιδεκτικά προσβολής από τον μύκητα. Η ευαισθησία διατηρείται μέχρι και το επόμενο στάδιο του γυαλίσματος, και γενικά μέχρι να φθάσει η περιεκτικότητα των ραγών σε σάκχαρα το 8%.

Σχίσσιμο των ραγών ως αποτέλεσμα ισχυρής προσβολής από το παθογόνο είναι δυνατό να επιφέρει σοβαρή δευτερογενή προσβολή από βοτρυτή.

Η ένταση της ασθένειας μειώνεται με μία σειρά καλλιεργητικών μέτρων, μεταξύ των οποίων και τα θερινά κλαδέματα, τα οποία διευκολύνουν τον αερισμό και την έκθεση των σταφυλιών στο φως.

Δεδομένου ότι οι καιρικές συνθήκες των τελευταίων ημερών υπήρξαν ιδιαίτερα ευνοϊκές για την εξάπλωση της ασθένειας, συνιστάται η συνέχιση της προστασίας των σταφυλιών με τη χρήση ενός κατάλληλου και εγκεκριμένου μυκητοκτόνου. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται στις ευαίσθητες ποικιλίες, καθώς και στους αμπελώνες με ιστορικό προσβολών από τον μύκητα.

Συνιστάται να δοθεί μεγάλη σημασία στην ορθολογική εναλλαγή ωιδιοκτόνων από διαφορετικές κατηγορίες, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος δημιουργίας ανθεκτικότητας του μύκητα

Προσβολή ωιδίου σε σταφύλι.

ΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟΣ

Οι υψηλές θερμοκρασίες και η παρατεταμένη ξηρασία δεν ευνοούν την εξάπλωση της ασθένειας.

Ωστόσο, μέχρι το «γυάλισμα» οι ράγες και η ράχη των βοτρυών παραμένουν ευαίσθητες στην προσβολή από το παθογόνο. Για το λόγο αυτό συστήνεται στους παραγωγούς επέμβαση με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο μυκητοκτόνο σε αμπελώνες με ενεργές προσβολές, σε αμπελώνες υγρών περιοχών με ιστορικό προσβολής από τον μύκητα, καθώς και σε ευαίσθητες ποικιλίες. Καλό είναι να χρησιμοποιηθεί μυκητοκτόνο που καταπολεμεί ταυτόχρονα και το ωίδιο.

Καλλιεργητικά μέτρα που βελτιώνουν την κυκλοφορία του αέρα μέσα στον αμπελώνα και συντελούν στο ταχύτερο στέγνωμα των φυτών από τη βροχή ή τη δροσιά, συμβάλουν καθοριστικά στον περιορισμό της σοβαρότητας της ασθένειας.

Προσβολή περονοσπόρου σε βότρυες και κονιδιοφόροι του μύκητα.

ΒΟΤΡΥΤΗΣ

Προσβολές (πληγές) των ραγών από την ευδεμίδα και το ωίδιο, αποτελούν αιτία δευτερογενών προσβολών από τον παθογόνο μύκητα, στην περίπτωση που επικρατούν καιρικές συνθήκες που ευνοούν την εξάπλωσή του (θερμοκρασίες 15—25⁰ C και βροχή ή υγρασία με τη μορφή ομίχλης και δροσιάς).

Οι ασταθείς καιρικές συνθήκες των τελευταίων αρκετών ημερών ευνόησαν και εξακολουθούν να ευνοούν την εκδήλωση της ασθένειας. Στην ευρύτερη περιοχή του Τυρνάβου έχει παρατηρηθεί σημαντική προσβολή από τον μύκητα σε τσαμπιά λευκών κυρίως ποικιλιών.

Συστήνεται άμεσα επέμβαση με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο μυκητοκτόνο στους αμπελώνες αυτούς, καθώς και σε αμπελώνες με ιστορικό προσβολής και σε ευαίσθητες ποικιλίες.

Επίσης, είναι απαραίτητη άμεση επέμβαση μετά από χαλαζόπτωση ή επικράτηση ισχυρών ανέμων που προκαλούν τραυματισμούς στη ν τρυφερή βλάστηση.

Στην μείωση της έντασης της ασθένειας συμβάλλουν η καταπολέμηση του ωιδίου και της ευδεμίδας καθώς και η εφαρμογή καλλιεργητικών μέτρων που μειώνουν την υγρασία στο περιβάλλον του αμπελώνα.

Τέτοια μέτρα είναι τα κατάλληλα θερινά κλαδέματα, η καταστροφή των ζιζανίων, η αποστράγγιση του εδάφους και ο περιορισμός της αζωτούχου λίπανσης, που οδηγεί σε υπερβολική και ευπρόσβλητη βλάστηση.

Προσβολή βοτρυτή σε σταφύλια και γκρίζου χρώματος καρποφορίες του μύκητα

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Σε κάθε περίπτωση να τηρούνται αυστηρά οι οδηγίες χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την αναλογία χρήσης, την συνδυαστικότητα, τον κίνδυνο φυτοτοξικότητας, το διάστημα μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής και τα μέτρα προστασίας για την αποφυγή δηλητηρίασης.

Οι εικόνες που δίνονται και παρουσιάζουν συμπτώματα προσβολής ασθενειών και εχθρών είναι απλώς ενδεικτικές και σκοπό έχουν την καλλίτερη κατανόηση των φυτοπαθολογικών προβλημάτων από τους καλλιεργητές. Σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν εργαλείο διάγνωσης από μέρους των παραγωγών. Για θέματα διάγνωσης πάσης φύσεως προσβολών των φυτών, οι καλλιεργητές σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να απευθύνονται άμεσα σε εξειδικευμένους γεωπόνους.

ΣΥΣΤΑΣΗ: Καλούνται οι καλλιεργητές, ιδίως αυτήν την εποχή, να επισκέπτονται όσο το δυνατό συχνότερα τις καλλιέργειες, προκειμένου να διαπιστώνουν έγκαιρα τυχόν προσβολές από φυτοπαράσιτα έτσι, ώστε να είναι εφικτή η αποτελεσματική αντιμετώπισή τους, με το μικρότερο οικονομικό και περιβαλλοντικό κόστος.

Όλα τα δελτία μας υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο διαδίκτυο **www.minagric.gr**.

Ο Αναπληρωτής Προϊστάμενος Τμήματος

Δρ Θεόδωρος Μόσχος